



KOMISJA EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 12.12.2017 r.
C(2017) 8494 wersja ostateczna

Szanowny Panie Marszałku!

Komisja pragnie podziękować Senatowi za opinię w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady określającego warunki i procedurę, zgodnie z którymi Komisja może wzywać przedsiębiorstwa i związki przedsiębiorstw do udzielenia informacji związanych z rynkiem wewnętrznym i powiązanymi dziedzinami (COM(2017)257 final), zwanego także narzędziem informacyjnym dotyczącym jednolitego rynku.

Strategia jednolitego rynku z października 2015 r. określa, w jaki sposób Komisja zamierza wykorzystać w pełni potencjał jednolitego rynku. Jednolity rynek to kwintesencja projektu europejskiego. Umożliwia on swobodniejszy przepływ ludzi, usług, towarów i kapitału, otwierając większe możliwości przed europejskimi przedsiębiorstwami, a konsumentom oferując większy wybór i niższe ceny. Czasem jednak nie da się skorzystać z tych ułatwień, ponieważ zasady jednolitego rynku nie są znane lub nie zostały wdrożone, lub też inne przeszkody utrudniają ich realizację.

Kiedy Komisja zostaje powiadomiona o przypadkach ewentualnego niewłaściwego funkcjonowania jednolitego rynku, potrzebne są informacje pozwalające stwierdzić, czy i gdzie przepisy Unii Europejskiej zostały nieprawidłowo zastosowane. Obecne ramy prawne określające środki, po które może sięgnąć Komisja, aby uzyskać informacje pozwalające jej rozwiązać trudności związane z tworzeniem i funkcjonowaniem jednolitego rynku, w większości przypadków działają sprawnie. Trudności pojawiają się jednak w szczególnych sytuacjach, kiedy istnieje potrzeba uzyskania szczegółowych, porównywalnych, aktualnych i często poufnych konkretnych danych rynkowych w krótkim czasie. Tego rodzaju informacje mogą być szczególnie istotne podczas oceny złożonych spraw o wymiarze transgranicznym, a także spraw dotyczących szybko zmieniających się rynków, nowych form działalności gospodarczej lub nowych modeli biznesowych, wymykających się dotychczasowym założeniom gospodarczym.

*Szanowny Pan Stanisław KARCZEWSKI
Marszałek Senatu
ul. Wiejska 6
PL – 00-902 WARSZAWA*

Obecnie, działając na rzecz zabezpieczenia funkcjonowania jednolitego rynku, Komisja ma uprawnienia do bezpośredniego zwracania się o informacje do podmiotów rynkowych jedynie w dziedzinie wąsko określonej przez bardzo szczegółowe przepisy, głównie zawarte w unijnym prawie konkurencji (dotyczące pomocy państwa, praktyk ograniczających konkurencję, nadużycia pozycji dominującej lub połączeń przedsiębiorstw). Jednakże przepisy te obejmują jedynie niewielki procent wszystkich przypadków ewentualnych trudności w stosowaniu prawodawstwa dotyczącego jednolitego rynku Unii Europejskiej.

Szybsze i skuteczniejsze zapewnianie zgodności ze wspólnie uzgodnionymi unijnymi przepisami przyniosłoby korzyści wszystkim obywatelom i przedsiębiorstwom – dzięki temu będą mogli oni lepiej i szybciej korzystać ze swoich praw na jednolitym rynku.

Warunki, pod jakimi Komisja może skorzystać ze swoich uprawnień do zwrócenia się o informacje do przedsiębiorstw i stowarzyszeń, są jasno określone w art. 4 i 5 wniosku. Gwarantują one, że narzędzie informacyjne dotyczące jednolitego rynku będzie środkiem ostatecznym, przeznaczony do sytuacji o wymiarze transgranicznym, w których dane dotyczące przedsiębiorstwa, niezbędne do egzekwowania przepisów dotyczących jednolitego rynku, nie są łatwo dostępne w inny sposób. Będzie to najprawdopodobniej zwięzły wniosek o udzielenie informacji w konkretnej sprawie, o ściśle określonym zakresie, skierowany do wąskiej grupy zwykle dużych przedsiębiorstw. Nie będzie to powtarzający się obowiązek sprawozdawczy i będzie znacząco różnić się od gromadzenia danych statystycznych lub rutynowych otwartych konsultacji publicznych lub szeroko zakrojonych ankiet.

Narzędzie informacyjne dotyczące jednolitego rynku to narzędzie międzysektorowe, które w zamyśle ma dotyczyć problemów związanych ze stosowaniem przepisów w zakresie jednolitego rynku, których nie da się z góry przewidzieć. Z tego też względu warunki jego stosowania nie mogą być nadmiernie unormowane. Podobne szerokie pojęcia są powszechne w innych dziedzinach unijnego prawa gospodarczego¹, co pozwala uwzględnić różne sytuacje, w których mogą one zostać zastosowane. Ponadto wykonywanie przez Komisję jej uprawnień na mocy wniosku będzie poddane kontroli sądowej sprawowanej przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

Jeśli chodzi o warunki dotyczące zwykłych wniosków o udzielenie informacji oraz wniosków na mocy decyzji, należy zauważyć, że mówiąc ogólnie, struktura art. 6 wniosku jest oparta na analogicznych przepisach w rozporządzeniu Rady 2015/1589 z dnia 13 lipca 2015 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej², które nadają Komisji podobne uprawnienia do gromadzenia informacji w dziedzinie unijnego prawa w zakresie pomocy państwa.

¹ Np. prewencja, ograniczenie lub zakłócenie konkurencji w ramach rynku wewnętrznego w dziedzinie przeciwdziałanie praktykom ograniczającym konkurencję i nadużywaniu pozycji dominującej, zakłócenie skutecznej konkurencji na wspólnym rynku lub jego znacznej części w dziedzinie kontroli połączeń przedsiębiorstw, wpływ na wymianę handlową w dziedzinie kontroli pomocy państwa lub znacząca pozycja rynkowa w dziedzinie sektorów sieciowych.

² Zob. art. 7 ust. 6 i 7 rozporządzenia 2015/1589.

Rodzaj i zakres informacji, które byłyby wymagane od adresatów wniosków, zależałyby od konkretnej sprawy oraz były ograniczone wyłącznie do informacji niezbędnych i wymaganych od wąskiej grupy zwykle dużych przedsiębiorstw, które byłyby w stanie dostarczyć informacji. Przede wszystkim, Komisja może zażądać wyłącznie informacji niezbędnych do wykonywania powierzonych jej zadań. Wniosek wyraźnie określa, że narzędzie informacyjne dotyczące jednolitego rynku jest szczególnie użyteczne dla zapewnienia stosowania przez Komisję prawa unijnego w dziedzinie rynku wewnętrznego oraz że mogłoby być użyteczne po tym, jak inne narzędzia i źródła informacji okażą się niewystarczające, w celu przyczynienia się do opracowania rozwiązania regulacyjnego. Zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości przyczyna występowania o informacje za pośrednictwem wniosku o udzielenie informacji musi być przez Komisję odpowiednio precyzyjnie określona, inaczej niemożliwe byłoby ustalenie, czy informacja jest niezbędna, a Trybunał byłby pozbawiony możliwości wykonywania kontroli sądowej³. Utrwalone orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości określa również, że podczas kierowania wniosków o udzielenie informacji do przedsiębiorstw Komisja jest zobowiązana przestrzegać zasady proporcjonalności⁴. Dla przykładu, informacje takie mogłyby obejmować dane faktyczne na temat rynku (np. wielkość rynku, geograficzny rozkład konsumentów i dostawców), dane dotyczące firmy (np. struktura kosztów, zyski, polityka cenowa, wielkość sprzedaży, faktyczny poziom kapitału, struktura zobowiązań, nowe produkty, struktura własności, składowanie i dystrybutorzy, umowy zatrudnienia) lub ogólne dane o funkcjonowaniu rynku (np. bariery regulacyjne i bariery wejścia na rynek, koszty operacji transgranicznych, wskaźnik wzrostu rynku lub nadwyżka mocy produkcyjnych)⁵. Wniosek określa również jasno, że zobowiązanie przekazania informacji obejmuje tylko informacje, którymi dysponują dane przedsiębiorstwa lub stowarzyszenia przedsiębiorstw (tj. informacje, które są łatwo dostępne i których zgromadzenie lub przetworzenie nie wymaga większego wysiłku). Ponadto istniejące rozporządzenie Rady 2015/1589, na którym w dużym stopniu wzorowany jest przedmiotowy wniosek, nie definiuje rodzaju ani zakresu informacji, które mogą być wymagane od adresatów wniosków i pozostawia te kwestie indywidualnej ocenie Komisji w konkretnym przypadku, poddając je kontroli sądowej sprawowanej przez Trybunał Sprawiedliwości.

Metoda weryfikacji kompletności i poprawności przekazanych informacji byłaby uzależniona od konkretnej sprawy, a ocena przeprowadzana na podstawie danych dostępnych w danej sprawie. W przypadkach, gdy Komisja w oparciu o taką ocenę przyjąłaby decyzję o nałożeniu grzywny w związku z przekazaniem przez przedsiębiorstwo lub stowarzyszenie przedsiębiorstw, świadomie lub ze względu na poważne zaniedbanie, nieprawidłowych, niepełnych lub wprowadzających w błąd informacji, decyzja taka, a tym samym wydana przez Komisję ocena kompletności i prawdziwości przekazanych informacji podlegałaby kontroli sądowej Trybunału Sprawiedliwości.

³ Zob. wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 10 marca 2016 r. w sprawie C-247/14 P Heidelberg Cement AG, pkt 24.

⁴ Zob. wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 19 maja 1994 r. w sprawie C-36/92 P Samenwerkende Elektriciteits-Productiebedrijven (SEP) NV.

⁵ Zob. motyw 11 wniosku, określający otwarty katalog rodzaju informacji, o które można wnosić.

Należy w szczególności zaznaczyć, że możliwość nałożenia w tym kontekście grzywien nie oznacza, że odnośne praktyki biznesowe udzielające odpowiedzi przedsiębiorstwa naruszają jakiegokolwiek przepisy jednolitego rynku. Wniosek dopuszcza nałożenie grzywien wyłącznie za niewywiązanie się z obowiązku udzielenia informacji.


W ocenie Komisji we wniosku określono odpowiednie wymogi poufności dotyczące zgromadzonych informacji, w szczególności w art. 7, 8 i 16 projektu wniosku. W szczególności, Komisja jest zobowiązana zapewnić przedsiębiorstwom oraz stowarzyszeniom przedsiębiorstw możliwość wskazania, które informacje są ich zdaniem objęte obowiązkiem dochowania tajemnicy zawodowej. Ponadto wykorzystanie poufnych informacji jest dopuszczalne tylko w trzech ściśle określonych przypadkach: a) gdy informacje te są podane w streszczeniu lub w formie zbiorczej, a w każdym razie w takiej postaci, że nie można zidentyfikować poszczególnych przedsiębiorstw lub związków przedsiębiorstw; b) gdy Komisja uzyskała wcześniej zgodę respondenta na ujawnienie takich informacji; c) gdy ujawnienie takich informacji danemu państwu członkowskiemu jest niezbędne dla potwierdzenia naruszenia prawa Unii objętego zakresem niniejszego rozporządzenia, pod warunkiem że respondent miał możliwość przedstawienia swojego stanowiska przed podjęciem decyzji i skorzystania z dostępnych środków zaskarżenia przed ujawnieniem. Ponadto obowiązek dochowania tajemnicy zawodowej dotyczący Komisji, jej urzędników i innych pracowników wynika bezpośrednio z art. 339 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Zgodnie z art. 16 wniosku, obowiązek dochowania tajemnych zawodowej odnosi się również do państw członkowskich, ich urzędników oraz innych pracowników.

W dziedzinie pomocy państwa Komisji nadano już uprawnienia, dzięki którym może ona podjąć decyzję, że informacje, o zachowanie poufności których wnioskowano, nie są objęte ochroną. Art. 7 ust. 4 wniosku jest wzorowany na art. 9 ust. 9 rozporządzenia 2015/1589. Decyzje podjęte przez Komisję na mocy art. 7 ust. 4 również byłyby przedmiotem kontroli sądowej sprawowanej przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Jeśli chodzi ogólnie o ochronę informacji poufnych, jest ona zagwarantowana na mocy art. 339 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, który ma zastosowanie do wszystkich działań Unii.

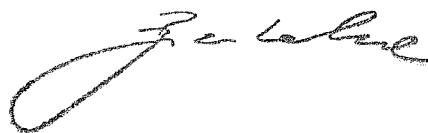
Warunki przechowywania informacji zgromadzonych poprzez wnioski o udzielenie informacji, w tym okres, przez jaki Komisja może przechowywać tego rodzaju informacje, są przedmiotem ogólnego regulaminu wewnętrznego Komisji, w związku z czym nie muszą być określone w przedmiotowym wniosku.

Komisja ma nadzieję, że powyższe wyjaśnienia stanowią odpowiedź na kwestie poruszone przez Senat, i liczy na dalszy dialog polityczny w przyszłości.

Z poważaniem



Frans Timmermans
Pierwszy wiceprzewodniczący



Elżbieta Bieńkowska
Członek Komisji